

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต

แบบสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับปัญหาจราจรเขตเมืองเชียงใหม่

ชื่อ - นามสกุล

ตำแหน่งงาน

หน้าที่รับผิดชอบของผู้ให้สัมภาษณ์

.....

คำถามสัมภาษณ์

1. ท่านคิดว่าปัจจุบันสถานการณ์การจราจรของเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นอย่างไร ?
2. ท่านคิดว่าปัญหาที่สำคัญของการจัดการจราจรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ คืออะไร?
3. ความรุนแรงของปัญหาจราจรอยู่ในเขตพื้นที่ใดของเทศบาลนครเชียงใหม่
4. ท่านคิดว่าผลกระทบจากปัญหาจราจรต่อการดำรงชีวิต เป็นอย่างไรบ้างทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
5. ช่วงเวลา และฤดูกาลใดที่เกิดปัญหาจราจรบ่อย และมีปัญหารุนแรงที่สุด
6. ท่านคิดว่าระบบการป้องกันควบคุม และการแก้ไขปัญหาจราจรของเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นอย่างไร
7. ใครบ้างที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกัน และแก้ไขปัญหาจราจรของเทศบาลนครเชียงใหม่
8. คนกลุ่มใดที่มีส่วนสำคัญในการสร้างปัญหาจราจร
9. กลุ่มคนใดที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากปัญหาจราจร
10. ท่านคิดว่าตัวท่านและหน่วยงานของท่านจะมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาจราจรได้อย่างไร
11. แผนแม่บทในการจัดการปัญหาจราจรเขตเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นอย่างไร
12. หน่วยงานของท่านมีส่วนเกี่ยวข้อง และมีบทบาทปฏิบัติตามแผนแม่บทดังกล่าวอย่างไร

13. ภายใน ปี พ.ศ. ไตที่คิดว่าจะสามารถแก้ไขปัญหายาจรและจัดการการจรจรในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ได้อย่างราบรื่น
14. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรบ้างต่อการแก้ไขปัญหายาจรของเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยระบบขนส่งมวลชน การกำหนดจุดจอดรถรวมตาม มุมเมืองแล้วมีขนส่งสาธารณะรับช่วงถึงจุดหมายปลายทางเป็นเวลา
15. การแก้ปัญหายาจรเฉพาะช่วงเร่งด่วน สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเช่นนักเรียน และคนทำงาน

ขอขอบพระคุณที่กรุณาให้สัมภาษณ์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสังเกตปัญหาจรรยา

- ก่อนเริ่มการสังเกต ผู้ศึกษาได้ศึกษาแผนที่แขวง เพื่อสังเกตบริเวณตำแหน่งที่น่าจะเกี่ยวข้องกับปัญหาจรรยา เช่น แยกของเส้นทางคมนาคมหลัก ย่านธุรกิจ สถานศึกษา แหล่งท่องเที่ยว
- แสวงหาข้อมูลเบื้องต้น จากผู้เกี่ยวข้อง ที่น่าจะมีความรู้เรื่องปัญหาจรรยา สำหรับเป็นแนวในการสังเกต
- สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง และศึกษาเอกสาร เพื่อตรวจสอบ และยืนยันผลการสังเกตให้ครอบคลุม
- ผลจากการสังเกต จดบันทึกไว้
- เรื่องสถานการณ์ทั่วไปของจรรยาในแต่ละจุด
- บริเวณที่มีปัญหาจรรยาบ่อย ๆ
- ระยะเวลา
- ระบบการป้องกัน ควบคุมและการแก้ไขปัญหา
- ความรุนแรง
- ผลกระทบ
- กลุ่มคนที่มักจะได้รับผลกระทบโดยตรงจากปัญหา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาคผนวก ข

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการจราจร

- เครื่องหมายจราจร

เครื่องหมายจราจร หมายความว่า เครื่องหมายใด ๆ ที่ได้ติดตั้งไว้ หรือทำให้ปรากฏในทางสำหรับให้ผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือคนขี่จูง ขี่ หรือไล่อ้อนสัตว์ ปฏิบัติตามเครื่องหมายนั้น

ป้ายบังคับ

ป้ายหยุด

ป้ายให้ทาง

ป้ายให้รถสวนทางมาก่อน

ป้ายห้ามแซง

ป้ายห้ามเข้า

ป้ายห้ามกลับรถ

ป้ายห้ามเลี้ยวซ้าย

ป้ายห้ามเลี้ยวขวา

ป้ายห้ามรถจักรยาน
สามล้อ และรถจักรยานยนต์

ป้ายห้ามจอด

ป้ายห้ามหยุดรถ

ป้ายจำกัดความเร็ว

ป้ายให้ชิดซ้าย

ป้ายให้ชิดขวา

ป้ายให้เดินรถทางเดียว

ป้ายรถเดินทางเดียว
ไปทางซ้าย

ป้ายรถเดินทางเดียว
ไปทางขวา

ป้ายให้เลี้ยวซ้าย

ป้ายให้เลี้ยวขวา

ป้ายวงเวียน

ป้ายเตือน

ป้ายโค้งต่างๆ

ป้ายโค้งต่างๆ

ป้ายโค้งต่างๆ

ป้ายโค้งต่างๆ

ป้ายโค้งต่างๆ

ป้ายวงเวียนข้างหน้า

ป้ายทางแยก

ป้ายทางแยก

ป้ายทางแยก

ป้ายทางข้ามรถไฟ
ไม่มีเครื่องกั้นทาง

ป้ายทางข้ามรถไฟ
มีเครื่องกั้นทาง

ป้ายช่องทางจราจรลดลง

ป้ายทางแคบลง

ป้ายสะพานแคบ

ป้ายทางลื่น

ป้ายทางขรุขระ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ป้ายทางคู่ข้างหน้า

ป้ายรถวิ่งสวนทาง

ป้ายทางร่วม

ป้ายโรงเรียนระวังเด็ก

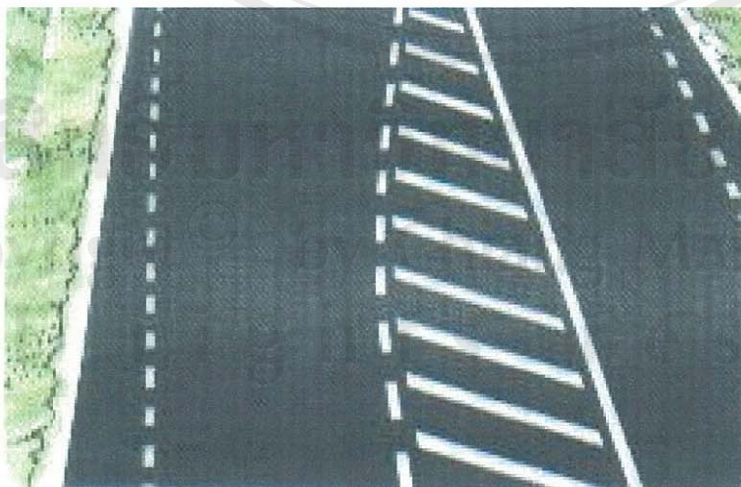
● นิยามศัพท์ที่สำคัญ

ก่อนที่จะเข้าไปอ่านกฎหมายตามมาตราต่าง ๆ นั้น ท่านจะต้องรู้นิยามของคำเสียก่อน นิยามของคำ ก็คือข้อตกลงเบื้องต้นนั้นละครับ คือตกลงกันก่อนว่า เมื่อในต้วบทพูดถึงคำที่สำคัญใด ๆ ที่ได้ให้นิยามไว้ก็จะต้องมาดูความหมายที่ได้ให้ไว้แต่แรก เพื่อกันไม่ให้เข้าใจผิดหรือตะแบงเป็นอย่างอื่นไป นอกจากนี้ กฎหมายส่วนใหญ่ ก็จะมีนิยามของคำเอาไว้ในมาตราแรก ๆ เช่นเดียวกับ พ.ร.บ.จราจร ฯ มาตรา 4 ได้ให้นิยามของคำเอาไว้ถึง 40 คำ ในที่นี้จะศึกษาเฉพาะคำที่จำเป็นดังนี้

การจราจร หมายความว่า การใช้ทางของ ผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือ คนที่จูงชี่ หรือ ไล่อ่อนสัตว์

ทาง หมายความว่า ทางเดินรถ ช่องเดินรถประจำทาง ไหล่ทาง ทางเท้า ทางข้าม ทางร่วมทางแยกทางลาด ทางโค้ง สะพาน และลานที่ประชาชนใช้ในการจราจร และให้หมายความรวมถึงทางส่วนบุคคลที่เจ้าของยินยอมให้ประชาชนใช้ในการจราจรหรือที่เจ้าพนักงานจราจรได้ประกาศให้เป็นทางตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย แต่ไม่รวมไปถึงทางรถไฟ

ทางเดินรถ หมายความว่า พื้นที่ที่ทำไว้สำหรับการเดินรถไม่ว่าในระดับพื้นดินใต้หรือเหนือพื้นดิน

ช่องเดินรถ หมายความว่า ทางเดินรถที่จัดแบ่งเป็นช่องสำหรับการเดินรถโดยทำเครื่องหมายเป็นเส้น หรือแนวแบ่งเป็นช่องไว้

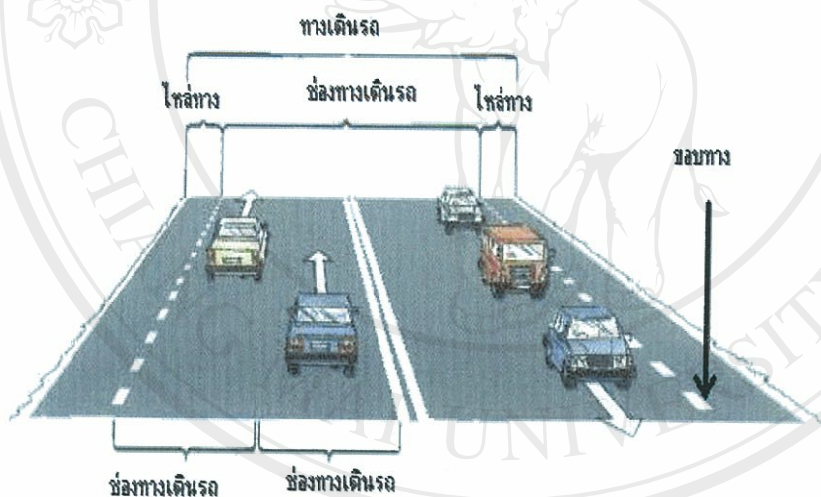
ช่องเดินรถประจำทาง หมายความว่า ช่องเดินรถที่กำหนดให้เป็นช่องเดินรถสำหรับรถโดยสารประจำทางหรือรถบรรทุกคนโดยสารประเภทที่อธิบดีกำหนด

ทางเดินรถทางเดียว หมายความว่า ทางเดินรถใดที่กำหนดให้ผู้ขับรถขับไปในทิศทางเดียวกันตามเวลาที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนด

ขอบทาง หมายความว่า แนวริมของทางเดินรถ

ไหล่ทาง หมายความว่า พื้นที่ที่ติดจากขอบทางออกไปทางด้านข้างซึ่งยังมิได้จัดทำเป็นทางเท้า

ทางแยก หมายความว่า พื้นที่ที่ทางเดินรถตั้งแต่สองสายตัดผ่านกัน รวมบรรจบกันหรือติดกัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

วงเวียน หมายความว่า ทางเดินรถที่กำหนดให้รถเดินรอบเครื่องหมายจราจร หรือ

สิ่งก่อสร้างขึ้นในทางร่วม ทางแยก

ทางเท้า หมายความว่า พื้นที่ที่ทำได้สำหรับคนเดินซึ่งอยู่ข้างใดข้างหนึ่งของทาง หรือ ทั้งสองข้างทาง หรือ ส่วนที่อยู่ชิดขอบทางซึ่งใช้เป็นที่สำหรับคนเดิน

ทางข้าม หมายความว่า พื้นที่ที่ไว้สำหรับให้คนเดินเท้าข้ามทาง โดยทำเครื่องหมาย เป็นเส้นหรือแนว หรือตอกหมุดไว้บนทาง และให้หมายความรวมถึงพื้นที่ที่ทำให้คนเดินเท้าข้ามไม่ว่าในระดับใต้หรือเหนือพื้นดินด้วย

เขตปลอดภัย หมายความว่า พื้นที่ในทางเดินรถที่มีเครื่องหมายแสดงไว้ให้เห็นได้ชัดเจนทุกเวลา สำหรับให้คนเดินเท้าที่ข้ามทางหยุดรอ หรือให้คนที่ขึ้นหรือลงรถหยุดรอก่อนจะข้ามทางต่อไป

ที่คับขัน หมายความว่า ทางที่มีการจราจรพลุกพล่าน หรือมีสิ่งกีดขวาง หรือในที่ซึ่งมองเห็น หรือทราบได้ ล่วงหน้าว่า อาจเกิดอันตราย หรือความเสียหายแก่รถหรือคนได้ง่าย

ใบอนุญาตขับขี่ หมายความว่า ใบอนุญาตขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ใบอนุญาตสำหรับคนขับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถจักรยานยนต์ ใบอนุญาตขับขี่ตามกฎหมาย ว่าด้วยล้อเลื่อนและใบอนุญาตผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่ง ตามกฎหมาย ว่าด้วยการขนส่ง

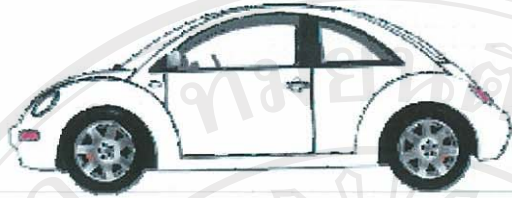
สัญญาณจราจร หมายความว่า สัญญาณใด ๆ ไม่ว่าจะแสดงด้วยธงไฟ ไฟฟ้า มือ แขน เสียงนกหวีดหรือด้วยวิธีอื่นใด สำหรับให้ผู้ขับขี่ คนเดินเท้า หรือคนที่จูง ชี หรือไล่ต้อนสัตว์ ปฏิบัติตามสัญญาณนั้น

เจ้าพนักงานจราจร หมายความว่า ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงานจราจร

พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายความว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการจราจร

● กฎหมายจราจร

การจอดรถ การเลี้ยวรถ และการกลับรถ

ม.50 การขับรถออกจากที่จอด ถ้ามีรถจอดหรือมีสิ่งกีดขวางอยู่ข้างหน้า ผู้ขับขี่ต้องให้สัญญาณด้วยมือและแขน ตามมาตรา 37 หรือไฟสัญญาณตามมาตรา 38 และจะขับรถไปได้เมื่อเห็นว่าปลอดภัยและไม่เป็นการกีดขวางการจราจรของรถอื่น

ม.51 การเลี้ยวรถ ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) ถ้าจะเลี้ยวซ้าย

(ก) ในกรณีที่ไม่ได้แบ่งช่องเดินรถไว้ ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดทางเดินรถ

ด้านซ้าย

(ข) ในกรณีที่มีการแบ่งช่องเดินรถไว้ และมีเครื่องหมายจราจรแสดงให้เลี้ยวซ้ายได้ ให้ผู้ขับขี่ ขับรถในช่องเดินรถสำหรับที่จะเลี้ยวซ้าย ทั้งนี้ก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่า 30 เมตร

(ค) ในกรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางอยู่ทางเดินรถด้านซ้ายสุด ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดช่องเดินรถประจำทาง ก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่า 30 เมตร และจะเลี้ยวรถผ่านเข้าไปในช่องเดินรถประจำทางได้เฉพาะ ในบริเวณที่มีเครื่องหมายจราจร ให้เลี้ยวรถผ่านได้เท่านั้น

(2) ถ้าจะเลี้ยวขวา

(ก) สำหรับทางเดินรถที่ไม่ได้แบ่งช่องเดินรถไว้ ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดทางด้านขวาของแนวกึ่งกลาง ของทางเดินรถ ก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่า 30 เมตร

(ข) สำหรับทางเดินรถที่ได้แบ่งช่องทางเดินรถในทิศทางเดียวกันไว้ ตั้งแต่สองช่องขึ้นไป ให้ผู้ขับขี่ขับรถชิดทางด้านขวาสุดของทางเดินรถ หรือในช่องที่มีเครื่องหมายจราจรแสดงให้เลี้ยวขวาได้ ทั้งนี้ ก่อนถึงทางเลี้ยว ไม่น้อยกว่า 30 เมตร

ในกรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางอยู่ทางเดินรถด้านขวาสุด ให้ผู้ขับขี่ ขับรถชิดช่องเดินรถประจำทาง ก่อนถึงทางเลี้ยวไม่น้อยกว่า 30 เมตร และจะเลี้ยวรถผ่านเข้าไปใน ช่องเดินรถประจำทางได้ เฉพาะ ในบริเวณที่มีเครื่องหมายจราจรให้เลี้ยวผ่านได้เท่านั้น สำหรับ ทางเดินรถที่มีเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่แสดง

(3) ถ้าจะเลี้ยวอ้อมวงเวียนหรือเกาะที่สร้างไว้ ให้ผู้ขับขี่ขับรถอ้อมไปทาง ซ้ายของวงเวียนหรือเกาะนั้น ในกรณีตาม (1) และ (2) ผู้ขับขี่ต้องใช้ความระมัดระวัง และต้องหยุด ให้ทางแก่ผู้ที่กำลัง ข้ามทางและรถที่กำลังผ่านทางร่วมทางแยกจากทางด้านอื่นก่อน เว้นแต่ใน กรณีที่มีรถเลี้ยวซ้ายและเลี้ยวขวาพร้อมกัน ให้รถเลี้ยวซ้ายให้ทางแก่รถเลี้ยวขวาก่อน

ม.52 ในทางเดินรถที่สวนกันได้ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ กลับรถหรือเลี้ยวรถ ทางขวา ในเมื่อมีรถอื่นสวนหรือตามมา ในระยะน้อยกว่า 100 เมตร เว้นแต่เมื่อเห็นว่าเป็นปลอดภัย และไม่เป็นการกีดขวางการจราจรของผู้อื่น

ม.53 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ (1) เลี้ยวรถหรือกลับรถในทางเดินรถที่มีเครื่องหมาย ห้ามเลี้ยวขวา ห้ามเลี้ยวซ้ายหรือห้ามกลับรถ (2) กลับรถที่เขตปลอดภัย ที่คับขัน บนสะพาน หรือ ในระยะ 100 เมตรจากทางราบของเชิงสะพาน (3) กลับรถที่ทางร่วมทางแยก เว้นแต่จะมีเครื่องหมายจราจรให้กลับรถในบริเวณดังกล่าวได้

ม.54 การหยุดรถหรือการจอดรถในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องให้สัญญาณ ด้วยมือ และแขนตามมาตรา 37 หรือไฟสัญญาณ ตามมาตรา 38 ก่อนที่จะหยุดรถหรือจอดรถ ในระยะไม่น้อยกว่า 30 เมตร และจะหยุดรถหรือจอดรถได้เมื่อผู้ขับขี่เห็นว่า ปลอดภัยและไม่เป็น การกีดขวางการจราจร ผู้ขับขี่ต้องจอดรถทางด้านซ้ายของทางเดินรถ และจอดรถให้ด้านซ้าย ของรถขนานชิดกับขอบทาง หรือไหล่ทาง ในระยะห่างไม่เกิน 25 เซนติเมตร หรือจอดรถตามทิศ ทาง หรือด้านหนึ่งด้านใดของทางเดินรถที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนดไว้ แต่ในกรณีที่มีช่องเดิน รถประจำทางอยู่ทางด้านซ้ายสุดของทางเดินรถ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่จอดรถในลักษณะดังกล่าวใน เวลาที่ กำหนดให้ใช้ช่องเดินรถประจำทางนั้น

ม.55 ห้ามมิให้ผู้ขับขี่หยุดรถ

(1) ในช่องเดินรถ เว้นแต่หยุดชิดขอบทางด้านซ้ายของทางเดิน รถ ในกรณีที่ไม่มีช่องเดินรถประจำทาง

(2) บนทางเท้า

(3) บนสะพานหรืออุโมงค์

(4) ในทางร่วมทางแยก

- (5) ในเขตที่มีเครื่องหมายจราจรห้ามหยุดรถ
- (6) ตรงปากทางเข้าออกของอาคารหรือทางเดินรถ
- (7) ในเขตปลอดภัย
- (8) ในลักษณะกีดขวางการจราจร

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ขับขี่ซึ่งจำเป็นต้องหยุดรถ เพราะมีสิ่งกีดขวางอยู่ในทางเดินรถ หรือเครื่องยนต์ หรืออุปกรณ์ของรถขัดข้อง หรือในกรณี ที่ปฏิบัติตามสัญญาณจราจร หรือเครื่องหมายจราจร

ม.56 ในกรณีที่เครื่องยนต์ หรืออุปกรณ์ของรถขัดข้องจนต้องจอดรถใน ทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องนำรถให้พ้นทางเดินรถ โดยเร็วที่สุด ในกรณีตามวรรคหนึ่งถ้าจำเป็นต้อง จอดรถอยู่ในทางเดินรถ ผู้ขับขี่ต้องจอดรถในลักษณะที่ไม่กีดขวาง การจราจร และต้องแสดง เครื่องหมาย หรือสัญญาณตามลักษณะและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ม.57 เว้นแต่จะได้มีบทบัญญัติ กฎ หรือข้อบังคับตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ห้ามมิให้ผู้ขับขี่จอดรถ

- บนทางเท้า
- บนสะพานหรืออุโมงค์
- ในทางร่วมทางแยก หรือในระยะสิบเมตรจากทางร่วมทางแยก
- ในทางข้าม หรือในระยะสามเมตรจากทางข้าม
- ในเขตที่มีเครื่องหมายจราจรห้ามจอดรถ
- ในระยะสามเมตรจากท่อน้ำดับเพลิง
- ในระยะสิบเมตรจากที่ติดตั้งสัญญาณจราจร
- ในระยะสิบห้าเมตรจากทางรถไฟผ่าน
- ซ้อนกันกับรถอื่นที่จอดอยู่ก่อนแล้ว
- ตรงปากทางเข้าออกของอาคารหรือทางเดินรถ หรือในระยะ ห้าเมตรจากปากทางเดินรถ
- ระหว่างเขตปลอดภัยกับขอบทาง หรือในระยะสิบเมตรนับจาก ปลายสุดของเขตปลอดภัยทั้งสองข้างในที่คับขัน
- ในระยะสิบห้าเมตร ก่อนถึงเครื่องหมายหยุดรถประจำทาง และ เลยเครื่องหมายไปอีกสามเมตร
- ในระยะสามเมตรจากตู้ไปรษณีย์
- ในลักษณะกีดขวางการจราจร

ม.58 การจอดรถในทางเดินรถที่ผู้ขับขี่ไม่อาจอยู่ควบคุมรถนั้น ผู้ขับขี่ต้องหยุดเครื่องยนต์และห้ามล้อรถนั้นไว้ การจอดรถในทางเดินรถที่เป็นทางลาดหรือชัน ผู้ขับขี่ต้องหันล้อหน้าของรถเข้าขอบทาง

ม.59 เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี่เคลื่อนย้ายรถที่หยุด หรือจอดอยู่อันเป็นการฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้ เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเคลื่อนย้ายรถที่หยุด หรือจอดอยู่อันเป็นการฝ่าฝืนบท แห่งพระราชบัญญัติ หรือใช้เครื่องมือบังคับไม่ให้เคลื่อนย้ายรถดังกล่าวได้ การเคลื่อนย้ายรถหรือใช้เครื่องมือบังคับให้รถที่หยุดหรือจอดอยู่ไม่ให้เคลื่อนย้ายได้ ตามวรรคสอง เจ้าพนักงาน จราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดชอบสำหรับความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามมาตรานี้ เว้นแต่ความเสียหายนั้น จะเกิดขึ้นจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ

เจ้าของรถหรือ ผู้ขับขี่ต้องชำระค่าใช้จ่าย ในการที่รถถูกเคลื่อนย้ายหรือถูกใช้เครื่องมือบังคับไม่ให้เคลื่อนย้าย ตลอดจนค่าดูแลรักษาระหว่างที่อยู่ในความครอบครองของเจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งต้องกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายไม่น้อยกว่าคันละห้าร้อยบาท และค่าดูแลรักษาไม่น้อยกว่าวันละ สองร้อยบาท เงินที่ได้จากเจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ซึ่งชำระตามวรรคสี่เป็นรายได้ที่ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง และให้นำมา เป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติการตามมาตรานี้ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด ในกรณีที่เจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ไม่ชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาตามวรรคสี่ เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงาน เจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหน่วงรถนั้นไว้ได้จนกว่าจะได้รับชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษาดังกล่าวโดยในระหว่างที่ยึดหน่วงนั้น ให้คำนวณค่าดูแลรักษาเป็นรายวัน ถ้าพ้นกำหนดสามเดือนแล้วเจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ยังไม่ชำระค่าใช้จ่ายและค่าดูแลรักษา ดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจนำรถนั้นออกขายทอดตลาดได้ เงินที่ได้จากการขาย ทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาด ค่าใช้จ่าย และค่าดูแลรักษาที่ค้างชำระแล้วเหลือเงินเท่าใดให้คืนแก่เจ้าของ หรือผู้มีสิทธิที่แท้จริงต่อไป

ม.60 การหยุดรถหรือการจอดรถในทางเดินรถนอกเขตเทศบาล ผู้ขับขี่ต้องหยุดรถหรือจอดรถ ณ ที่ซึ่งผู้ขับขี่ซึ่งขับรถอื่น จะเห็นได้ในระยะไม่น้อยกว่า 150 เมตร

ม.61 ในเวลาที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอที่ผู้ขับขี่จะมองเห็นรถที่จอดในทางเดินรถได้โดยชัดแจ้ง ในระยะไม่น้อยกว่า 150 เมตร ผู้ขับขี่ซึ่งจอดรถในทางเดินรถหรือไหล่ทางต้องเปิดไฟหรือใช้แสงสว่างตามประเภท ลักษณะ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ม.62 ในทางเดินรถตอนใดที่มีทางรถไฟผ่าน ถ้าปรากฏว่า

- มีเครื่องหมายหรือสัญญาณระวางรถไฟแสดงว่ารถไฟกำลังจะผ่าน
- มีสิ่งปิดกั้นหรือมีเจ้าหน้าที่ให้สัญญาณแสดงว่ารถไฟกำลังจะผ่าน
- มีเสียงสัญญาณของรถไฟหรือรถไฟกำลังแล่นผ่านเข้ามาใกล้อาจเกิดอันตราย ในเมื่อจะขับรถไฟผ่านไป

ผู้ขับขี่ต้องลดความเร็วของรถและหยุดรถให้ห่างจากทางรถไฟไม่น้อยกว่าห้าเมตร เมื่อรถไฟผ่านไปแล้ว และมีเครื่องหมาย หรือสัญญาณให้รถผ่านไป ผู้ขับขี่จึงจะขับรถไฟผ่านไป

ม.63 ในทางเดินรถตอนใดที่มีทางรถไฟผ่าน ไม่ว่าจะมียี่ห้อหรือระวางรถไฟหรือไม่ ถ้าทางรถไฟนั้นไม่มีสัญญาณ ระวางรถไฟ หรือสิ่งปิดกั้น ผู้ขับขี่ต้องลดความเร็วของรถ และหยุดรถห่างจากทางรถไฟในระยะไม่น้อยกว่าห้าเมตร เมื่อเห็นว่าปลอดภัยแล้วจึงจะขับรถไฟผ่านไป

ม.64 ในขณะที่ผู้ขับขี่รถโรงเรียนหยุดรถในทางเดินรถเพื่อรับส่งนักเรียนขึ้นหรือลง ให้ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถอื่นตามมาในทิศทางเดียวกัน หรือสวนกันกับรถโรงเรียนใช้ความเร็วระดับระวาง และลดความเร็วของรถลง เมื่อเห็นว่าปลอดภัยจึงให้ขับรถไฟผ่านไป

ม.67 ผู้ขับขี่ต้องขับรถด้วยความเร็วตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือตามเครื่องหมายจราจรที่ได้ติดตั้งไว้บนทาง เครื่องหมายจราจรที่ติดตั้งไว้ตามวรรคหนึ่ง จะกำหนดอัตราความเร็วขั้นสูงหรือขั้นต่ำก็ได้ แต่ต้องไม่เกิน อัตราความเร็วที่กำหนดในกฎกระทรวง อธิบาย ตามมาตรานี้ บังคับให้ผู้ขับขี่รถต้องขับรถตามความเร็วที่อนุญาตให้ขับได้ จะขับเร็วกว่าที่อนุญาตไม่ได้ ซึ่งกำหนดโดยกฎกระทรวง (ฉบับที่ 6 พ.ศ.2522) เป็นหลัก และในถนนบางสายเจ้าพนักงานจราจร อาจะกำหนด ความเร็วของรถเป็นการเฉพาะก็ได้ ทั้งความเร็วขั้นสูงหรือขั้นต่ำ ดังนั้นตามปกติผู้ขับขี่จะต้องขับรถด้วยความเร็ว ตามที่อนุญาตให้ขับได้ แต่เมื่อขับเข้าไปในถนนบางสาย หรือบางพื้นที่ จะต้องใช้ความเร็วตามป้ายเครื่องหมายจราจรที่ติดตั้งไว้ในทางกฎกระทรวง ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2522) ม.68 ผู้ขับขี่ซึ่งจะเลี้ยวรถ ให้รถอื่นแซงหรือผ่านข้างหน้า จอดรถหยุดรถ หรือกลับรถต้องลดความเร็วของรถลง

ม.69 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถในทางเดินรถบนเนินเขา บนสะพาน ที่เชิงสะพาน ที่แคบ ทางโค้ง ทางลาด ที่คับขัน หรือที่มี หมอก ฝน ฝุ่น หรือควัน จนทำให้ไม่อาจเห็นทางข้างหน้าได้ในระยะ 60 เมตร ต้องลดความเร็วของรถ ในลักษณะ ที่จะให้เกิดความปลอดภัย

ม.70 ผู้ขับขี่ซึ่งขับรถเข้าใกล้ทางร่วมทางแยก ทางข้าม เส้นให้รถหยุดหรือวงเวียน ต้องลดความเร็วของรถ

ม.76 เมื่อคนเดินเท้า ผู้ขับขี่ หรือผู้ขี่หรือควบคุมสัตว์เห็นรถฉุกเฉิน ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ใช้ไฟสัญญาณแสงวับวาบ หรือได้ยินเสียงสัญญาณไซเรน หรือเสียงสัญญาณอย่างอื่นตามที่อธิบดีกำหนดไว้ คนเดินเท้า ผู้ขับขี่ หรือผู้ขี่ หรือ ควบคุมสัตว์ ต้องให้รถฉุกเฉินผ่านไปก่อนโดยปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) สำหรับคนเดินเท้าต้องหยุดและหลบให้ชิดขอบทาง หรือขึ้นไปบนทางเขตปลอดภัย หรือไหล่ทางที่ใกล้ที่สุด

(2) สำหรับผู้ขับขี่ที่ต้องหยุดรถหรือจอดรถให้อยู่ชิดขอบทางด้านซ้าย หรือในกรณีที่มีช่องเดินรถประจำทางอยู่ ทางด้านซ้ายสุดของทางเดินรถ ต้องหยุดรถหรือจอดรถให้อยู่ชิดช่องเดินรถประจำทาง แต่ห้ามหยุดรถหรือจอดรถ ในทางร่วมทางแยก

(3) สำหรับผู้ขี่หรือควบคุมสัตว์ต้องบังคับสัตว์ให้หยุดชิดทาง แต่ห้ามหยุดในทางร่วมทางแยกในการปฏิบัติตาม (2) และ (3) ผู้ขับขี่และผู้ขี่ หรือควบคุมสัตว์ต้องรีบกระทำโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะกระทำได้และต้องใช้ความระมัดระวังตามควรแก่กรณี

ม.78 ผู้ขับขี่รถหรือผู้ขี่ หรือควบคุมสัตว์ในทางซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคล หรือทรัพย์สินของผู้อื่น ไม่ว่าจะมีความผิดของผู้ขับขี่ หรือผู้ขี่ หรือควบคุมสัตว์ หรือไม่ก็ตาม ต้องหยุดรถ หรือสัตว์ และให้ความช่วยเหลือตามสมควร และพร้อมทั้งแสดงตัวและแจ้งเหตุต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ใกล้เคียงทันที กับต้องแจ้งชื่อตัว ชื่อสกุล และที่อยู่ของตนเอง และหมายเลขทะเบียนรถแก่ผู้ได้รับความเสียหายด้วย

ในกรณีที่ผู้ขับขี่หรือผู้ขี่ หรือควบคุมสัตว์หลบหนีไปหรือไม่แสดงตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่เกิดเหตุให้สันนิษฐานว่าเป็นผู้กระทำความผิด และให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดรถคันที่ผู้ขับขี่หลบหนีหรือไม่แสดงตนว่า เป็นผู้ขับขี่ จนกว่าคดีถึงที่สุดหรือได้ตัวผู้ขับขี่

ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่แสดงตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในหกเดือน นับแต่วันเกิดเหตุให้ถือว่ารถนั้นเป็นทรัพย์สินซึ่งได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือเกี่ยวกับการกระทำความผิด และให้ตกเป็นของรัฐ

อธิบาย เป็นมาตราที่สำคัญมาตราหนึ่ง ผู้ขับรถหลายคนต้องเสียประโยชน์จากการไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้ คือหลังจาก เกิดเหตุถูกกล่าวหาว่าหลบหนี ไม่ว่าจะโดยเจตนาหรือไม่ก็ตาม ดังนั้นเมื่อเกิดอุบัติเหตุแล้วท่านจะต้องปฏิบัติตัวดังนี้ โดยไม่ต้องคิดว่าจะเป็นฝ่ายผิดหรือถูก

1. หยุดรถให้ความช่วยเหลือตามสมควร
2. แสดงตัวและแจ้งเหตุต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ใกล้เคียงทันที
3. แจ้งชื่อนามสกุลและที่อยู่ หมายเลขทะเบียนรถ แก่ผู้ได้รับความเสียหาย

ซึ่งความจริงแล้วกฎหมายบัญญัติให้ฝ่ายที่ก่อให้เกิดความเสียหาย (ก็คือฝ่ายที่ขับรถเข้ามาชน) เป็นผู้ดำเนินการ ตามข้อ 1-3 แต่ส่วนใหญ่เราท่านมักจะไม่มีใครทราบว่าฝ่ายใดเป็นฝ่ายที่ก่อความเสียหาย จึงควรที่จะปฏิบัติตามมาตรานี้อย่างเคร่งครัด อย่าหลบหนีเป็นอันขาด มิฉะนั้นหากท่านมิได้ปฏิบัติตามข้อ 1-3 ครบทุกข้อ อาจถูกคู่กรณีเล่นแกล้งกล่าวหา ว่าเป็นฝ่ายประมาทแล้วหลบหนีจะให้ได้มีภาระต้องปฏิบัติอีกหลายประการ ได้แก่

- ก. ต้องถูกยึดรถจนกว่าจะตกลงค่าเสียหายกันได้หรือได้ตัวผู้ขับขี่มาแจ้งข้อหา
- ข. ตามข้อ ก. ถ้าเจ้าของรถหรือผู้ครอบครองไม่มาแสดงตัวภายในหกเดือนจะถูกริบรถเป็นของรัฐ
- ค. ถ้าปรากฏว่ามีความผิดจริง จะถูกลงโทษในข้อหาหลบหนีด้วย
- ง. ในชั้นศาลต้องเป็นฝ่ายพิสูจน์ว่าตนเองมิได้เป็นฝ่ายประมาท ดังนั้นเมื่อเกิดอุบัติเหตุถูกรุนอาอย่าหลบหนี ขอให้นึกถึงเรื่องมนุษยธรรมเอาไว้ให้มาก ๆ นอกจากจะไม่เสียประโยชน์ ยังเป็นการแสดงมารยาทที่ดีงามอีกด้วย

127 (1) ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ ขับรถตามหลังรถฉุกเฉินซึ่งกำลังปฏิบัติหน้าที่ในระยะต่ำกว่า 50 เมตร

ม.140 เมื่อเจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ พบว่าผู้ขับขี่ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอันเกี่ยวกับรถนั้น ๆ จะว่ากล่าวตักเตือนผู้ขับขี่ หรือออกใบสั่งให้ผู้ขับขี่ชำระค่าปรับ ตามที่เปรียบเทียบก็ได้ ในกรณีที่ไม่พบตัวผู้ขับขี่ ก็ให้ติดหรือผูกใบสั่งไว้ที่รถที่ผู้ขับขี่เห็นได้ง่าย สำหรับความผิดที่กำหนดไว้ในมาตรา 157 ทวิ มาตรา 159 มาตรา 160 และมาตรา 160 ทวิ ห้ามมิให้ ว่ากล่าวตักเตือน หรือทำการเปรียบเทียบ ในการออกใบสั่งให้ผู้ขับขี่ชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงาน เจ้าหน้าที่ จะเรียกเก็บใบอนุญาตขับขี่ไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้ แต่ต้องออกใบรับแทนใบอนุญาตขับขี่ให้แก่ผู้ขับขี่ไว้ และ เจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องริบนำใบอนุญาตขับขี่ที่เรียกเก็บไว้ไปส่งมอบพนักงานสอบสวนภายใน แปดชั่วโมง นับแต่เวลาที่ออกใบสั่ง ใบรับแทนใบอนุญาตขับขี่ที่ออกให้ตามวรรคสามให้ใช้แทนใบอนุญาตขับขี่ได้เป็นการชั่วคราวไม่เกิน 7 วัน เมื่อ เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือพนักงานสอบสวนได้ว่ากล่าวตักเตือน หรือทำการเปรียบเทียบปรับ และ ผู้ขับขี่ได้ชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบแล้วให้คืนใบอนุญาตขับขี่ทันที ในกรณีเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบสั่ง แต่ไม่พบตัวผู้ขับขี่ ให้สันนิษฐานว่า เจ้าของรถหรือผู้ครอบครองรถเป็นผู้กระทำผิดดังกล่าว เว้นแต่สามารถพิสูจน์ได้ว่าผู้อื่นเป็นผู้ขับขี่ การกำหนดจำนวนค่าปรับตามที่เปรียบเทียบ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด ใบสั่งและใบรับแทนใบอนุญาตขับขี่ ให้ทำตามแบบที่เจ้าพนักงานจราจรกำหนด

ม.141 ผู้ขับขี่ หรือเจ้าของรถซึ่งได้รับใบสั่งตามมาตรา 140 อาจเลือกปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

1. ชำระ ค่าปรับตามจำนวนที่ระบุไว้ในใบสั่ง หรือตามจำนวนที่พนักงานสอบสวนแจ้งให้ทราบ ณ สถานที่ ที่ระบุไว้ในใบสั่งหรือสถานที่ที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาภายในวัน เวลา ที่ระบุไว้ในใบสั่ง

2. ชำระค่าปรับตามจำนวนที่ระบุไว้ในใบสั่งโดยการส่งธนาคาณัติ หรือการส่งตัวแลกเงินของธนาคาร โดยทาง ไปรษณีย์ลงทะเบียน ส่งจ่ายให้แก่อธิบดีพร้อมด้วยสำเนาใบสั่งไปยังสถานที่ และภายในวัน เวลา ที่ระบุไว้ในใบสั่ง เมื่อผู้ได้รับใบสั่งได้ชำระค่าปรับครบถ้วนถูกต้องแล้ว ให้คดีเป็นอันเลิกกัน และในกรณีที่เจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้เรียกเก็บใบอนุญาตขับขี่ไว้ ให้เจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานสอบสวนริบจัดส่งใบอนุญาตขับขี่ที่เรียกเก็บไว้ คืนให้แก่ผู้ได้รับใบสั่งโดยเร็ว และให้ถือว่าใบรับการส่งธนาคาณัติ หรือใบรับการส่งตัวแลกเงินประกอบกับใบสั่งเป็นใบแทนใบอนุญาตขับขี่ได้เป็นเวลา 10 วันนับแต่วันที่ส่ง

ธนาณัติหรือตั๋วแลกเงินดังกล่าว วิธีการชำระค่าปรับโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนและวิธีการส่งใบอนุญาตขับขี่คืนให้แก่ผู้ได้รับใบสั่งให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ม.141 ทวิ ในกรณีที่ผู้ขับขี่หรือเจ้าของรถซึ่งได้รับใบสั่ง ไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 141 ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่ทราบที่อยู่ของผู้ขับขี่ หรือที่อยู่ของเจ้าของรถ ให้พนักงานสอบสวนออกหมายเรียกผู้ขับขี่ หรือ เจ้าของรถให้มารายงานตัวที่พนักงานสอบสวน ในกรณีดังกล่าวนี้ผู้ได้รับหมายเรียกต้องมารายตัวตามวัน เวลา และ ณ สถานที่ ที่ระบุไว้ในหมายเรียกดังกล่าว และให้พนักงานสอบสวนดำเนินการเปรียบเทียบและว่ากล่าวตักเตือนผู้ได้รับหมายเรียกดังกล่าว

(2) ในกรณีที่ ไม่อาจส่งหมายเรียก ให้แก่ผู้ขับขี่หรือเจ้าของรถได้ ให้พนักงานสอบสวนแจ้งเป็นหนังสือ ไปยัง นายทะเบียน ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก เพื่อให้ นายทะเบียนแจ้งให้ผู้มาติดต่อ ขอชำระภาษีประจำปี สำหรับรถคันนั้นไปรายงานตัวที่พนักงานสอบสวนตามหมายเรียก ถ้าผู้มาติดต่อขอชำระภาษีประจำปี เป็นเพียงตัวแทนของเจ้าของรถ ให้ผู้มาติดต่อแจ้งให้เจ้าของรถทราบเพื่อไปรายงานตัวที่พนักงานสอบสวนที่หมายเรียก ในกรณีดังกล่าวนี้ให้นายทะเบียนงดรับชำระภาษีประจำปี สำหรับรถคันนั้นไว้เป็นการชั่วคราว จนกว่าจะได้รับแจ้งจาก พนักงานสอบสวนว่าได้มีการปฏิบัติตามหมายเรียกนั้นแล้วการงดรับชำระภาษีประจำปี ไม่เป็นเหตุให้ผู้นั้นไม่ต้องชำระภาษี เพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี

ม.142 เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี่หยุดรถในเมื่อ

(1) รถนั้นมีสภาพไม่ถูกต้องตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 6

(2) เห็นว่าผู้ขับขี่หรือบุคคลใดในรถนั้น ได้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม บทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมาย อันเกี่ยวกับรถนั้น ๆ ในกรณีที่เจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานสอบสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าผู้ขับขี่ฝ่าฝืนมาตรา 43 (1) หรือ (2) ให้เจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้มีการทดสอบผู้ขับขี่ดังกล่าวว่าหยอนความสามารถในอันที่จะขับ หรือเมาสุรา หรือของเมาอย่างอื่นหรือไม่ การทดสอบตามวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ลักษณะ 19 บทกำหนดโทษ

ม.161 ในกรณีที่ผู้ขั้บขีผู้ใดได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ผู้บัญชาการ ตำรวจภูธร ผู้บังคับการตำรวจจราจร ผู้บังคับการ ตำรวจทางหลวง หรือผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจ จากผู้ดำรงตำแหน่ง ดังกล่าว มีอำนาจสั่งยึดใบ อนุญาตขับขีของผู้นั้นมีกำหนดครั้งละไม่เกิน 60 วัน ผู้สั่งยึดใบอนุญาตขับขีตามวรรคหนึ่งอาจ บันท์กการยึด และคะแนนไว้ด้านหลังใบอนุญาตขับขีที่ถูกยึด และ ดำเนินการอบรมทดสอบผู้ขั้บขี ที่กระทำผิดซ้ำ ตั้งแต่สองครั้งภายในหนึ่งปี รวมทั้งสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขีที่เสียคะแนนมาก ของผู้ขั้บขีนั้น มีกำหนดครั้งละไม่เกิน 90 วัน การดำเนินการบันท์กคะแนนอบรม ทดสอบผู้ขั้บขี ที่กระทำผิด และการพักใช้ใบอนุญาตขับขี ให้เป็นไปตามที่ อธิบดีกำหนดโดยประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา ผู้ขั้บขีซึ่งถูกยึดใบอนุญาตขับขีตามวรรคหนึ่ง หรือถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี ตามวรรคสอง มีสิทธิอุทธรณ์ คำสั่งต่ออธิบดี ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ถูกสั่งยึดหรือสั่งพักใช้ใบ อนุญาตขับขี ให้อธิบดีวินิจฉัยคำอุทธรณ์ตามวรรคสี่ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์ ถ้าไม่ได้วินิจฉัยชี้ขาด ภายในเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าอธิบดีวินิจฉัยไม่ให้ยึดใบอนุญาตขับขี หรือไม่ พักใช้ใบอนุญาตขับขี ตามคำอุทธรณ์ของผู้ขั้บขี คำวินิจฉัยของอธิบดีให้เป็นที่สุด

ม.162 ในคดีที่ผู้ขั้บขีต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตาม พระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอันเกี่ยวกับ รถนั้น ๆ นอกจากจะได้รับโทษตามบทบัญญัติ ดังกล่าวแล้ว ถ้าความปรากฏแก่ศาลว่า หากให้ผู้นั้นขับรถต่อไป อาจก่อให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคล หรือทรัพย์สินของผู้อื่น ศาลมีอำนาจสั่งพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตขับขีของผู้นั้นได้